

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 | Tālrunis 67097200 | Fakss 67097277 | E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

21.12.2017.

Nr. 159

(prot. Nr.46, 5.p.)

Par pienākumu publicēt informāciju saistībā ar dabasgāzes pārvades tarifiem

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 9.panta otro daļu, savas kompetences ietvaros patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 111.panta pirmo daļu Latvijā darbojas viens vienotais dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operators.
2. Ar Regulatora 2017.gada 5.janvāra lēmumu Nr.1 “Par licences Nr.E33002 dabasgāzes pārvadei izsniegšanu akciju sabiedrībai “Conexus Baltic Grid”” Regulators izsniedza akciju sabiedrībai “Conexus Baltic Grid”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203041605, juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS “Conexus Baltic Grid”), licenci Nr.E33002 dabasgāzes pārvadei, nosakot licences derīguma termiņu no 2017.gada 5.janvāra līdz 2037.gada 4.janvārim.
3. Ar Regulatora 2017.gada 5.janvāra lēmumu Nr.3 “Par licences Nr. E31002 dabasgāzes uzglabāšanai izsniegšanu akciju sabiedrībai “Conexus Baltic Grid”” Regulators izsniedza AS “Conexus Baltic Grid” licenci Nr.E31002 dabasgāzes uzglabāšanai, nosakot licences derīguma termiņu no 2017.gada 5.janvāra līdz 2037.gada 4.janvārim.
4. Atbilstoši Enerģētikas likumā 112.panta 8., 9. un 16.punktā noteiktajam vienotajam dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatoram ir pienākums sniegt dabasgāzes pārvades sistēmas lietotājiem informāciju, kas nepieciešama efektīvai piekļuvei pārvades sistēmai, nodrošināt pietiekamas pārrobežu pārvades jaudas, lai integrētos Eiropas dabasgāzes pārvades sistēmas infrastruktūrā, izpildot visas ekonomiski pamatotās un tehniski īstenojamās prasības, kas attiecas uz sistēmas jaudu piegādes drošumu, un pārstāvēt dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklā (turpmāk – ENTSOG). Izpildot Enerģētikas likuma 112.panta

- 16.punktā noteikto, AS “Conexus Baltic Grid” ir kļuvusi par novērotāju ENTSO, un pēc sertificēšanas procedūras pabeigšanas tai jāklūst par pilntiesīgu ENTSO pārstāvi.
5. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulu (EK) Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr.1775/2005 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.715/2009) ir jāizveido tīkla kodekss par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām un jānosaka Savienības mēroga noteikumi, kuru mērķis ir sekmēt tirgus integrāciju, uzlabot piegāžu drošību un veicināt gāzes tīklu starpsavienojamību.
 6. Eiropas Komisija, ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, kā arī Regulu Nr.715/2009 un, jo īpaši, tās 6.panta 11.punktu, 2017.gada 16.martā pieņēma Regulu (ES) 2017/460, ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām (turpmāk – Regula Nr.2017/460). Regulas Nr.2017/460 mērķis ir nodrošināt dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu struktūras un to noteikšanas procedūras caurskatāmību, tāpēc tajā ir noteiktas prasības par tādas informācijas publicēšanu, kas ir saistīta ar dabasgāzes pārvades sistēmu operatoru (turpmāk – PSO) ieņēmumu noteikšanu un ar dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu (turpmāk – pārvades tarifs) veidošanu. Tādējādi sistēmas lietotāji var labāk izprast pārvades tarifus, kā arī to, kā pārvades tarifi tiek noteikti un kā tie var un ir mainījušies. Bez tam sistēmas lietotājiem veidojas priekšstats par attiecīgo pārvades tarifu pamatā esošajām izmaksām, kā arī iespēja zināmā mērā pārvades tarifus prognozēt.
 7. Regula Nr.2017/460 attiecībā uz tajā ietvertajiem pienākumiem publicēt vai nosūtīt Energoregulatoru sadarbības aģentūrai (turpmāk – ACER) noteiktu informāciju paredz valsts regulatīvās iestādes izvēles tiesības – saskaņā ar valsts regulatīvās iestādes lēmumu pienākumu var pildīt vai nu valsts regulatīvā iestāde, vai PSO. Valsts regulatīvās iestādes izvēles tiesības ir noteiktas turpmāk norādītajos Regulas Nr.2017/460 pantos.
 - 7.1. 5.panta 1.punktā – attiecībā uz pienākumu sagatavot izmaksu sadalījuma novērtējumus saistībā ar pārvades pakalpojumu ieņēmumiem un tos publicēt Regulas Nr.2017/460 26.pantā minētās galīgās apspriešanas ietvaros.
 - 7.2. 26.panta 1., 3. un 4.punktā – attiecībā uz pienākumu rīkot vienu vai vairākas starposma apspriešanas un galīgo apspriešanu, kuras atkārti vismaz reizi piecos gados, sākot no 2019.gada 31.maija, un publicēt apspriešanas dokumentus, kā arī publicēt apspriešanā saņemtās atbildes un to kopsavilkumu. Periodiskās apspriešanas rīko un apspriešanas dokumentā publicē informāciju par ierosinātās atsaucē cenas metodiku, provizorisko informāciju par PSO atļautiem ieņēmumiem un mērķieņēmumiem, pārvades pakalpojumu ieņēmumiem un pārvades pakalpojumu ieņēmumu savstarpējo attiecību, informāciju par resursbāzētiem pārvades tarifiem un nepārvades tarifiem, informāciju par izmaiņām pārvades tarifiem un provizorisko informāciju par fiksētas maksājamās cenas pieeju (ja tādu iecerēts piemērot).
 - 7.3. 27.panta 1.punktā – attiecībā uz atsaucē cenas metodikas galīgās apspriešanas dokumentu pārsūtīšanu ACER.
 - 7.4. 29.pantā – attiecībā uz informācijas publicēšanu par starpsavienojuma punktiem pirms ikgadējās gada jaudas izsoles. Lai nodrošinātu pietiekamu skaidrību attiecībā uz konstantās un atslēdzamās standarta jaudas produktu rezerves cenu, ko piemēro starpsavienojuma punktos, Regulas Nr.2017/460 29.pantā papildus pienākumam publicēt rezerves cenas, kas piemērojamas vismaz līdz tā gāzes gada beigām, kurš sācies pēc ikgadējās gada jaudas izsoles, ir noteikts pienākums publicēt piemērojamās reizinātājus un sezonālos faktorus un to piemērošanas pamatojumu, kā arī atslēgumu varbūtības novērtējumu.
- Regulas Nr.2017/460 32.panta a) apakšpunkts noteic, ka Regulas Nr.2017/460 29.pantā minētā informācija jāpublicē ne vēlāk kā trīsdesmit dienas pirms ikgadējās gada jaudas izsoles. Atbilstoši Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas (ES)

2017/459, ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas piešķiršanas mehānismu tīkla kodeksu un atceļ Regulu (ES) Nr.984/2013, 11.panta 4.punktā noteiktajam no 2018.gada ikgadējās gada jaudas izsoles sākas katra gada jūlija pirmajā pirmdienā, ja vien izsoļu kalendārā nav noteikts citādi. Līdz ar to Regulas Nr.2017/460 29.pantā minētā informācija pirmo reizi jāpublicē 2018.gada jūnijā. No Regulas Nr.2017/460 31.panta 1.punkta izriet, ka Regulas Nr.2017/460 29.pantā minēto informāciju publicē, ENTSOG izveidotajā Savienības mēroga centrālajā platformā norādot saiti uz attiecīgās struktūras tīmekļa vietni.

7.5. 30.pantā – attiecībā uz informāciju, kas publicējama pirms tarifu perioda sākuma par visiem pārvades sistēmas ieejas un izejas punktiem. Pirms tarifu perioda sākuma publicējamā informācija ir sadalīta četros blokos:

- informācija par piemērotajā atsaucēs cenas metodikā izmantotajiem, ar pārvades sistēmas tehniskajiem raksturlielumiem saistītajiem parametriem;
- PSO atļautie ieņēmumi vai mērķieņēmumi;
- pārvades un nepārvades tarifi;
- papildu informācija par pārvades un nepārvades tarifu izmaiņām.

Regulas Nr.2017/460 30.panta 1.punkts un 32.panta b) apakšpunkts noteic, ka minētā informācija jāpublicē ne vēlāk kā trīsdesmit dienas pirms attiecīgā tarifu perioda. No Regulas Nr.2017/460 31.panta 1.punkta izriet, ka informācija jāpublicē, ENTSOG izveidotajā Savienības mēroga centrālajā platformā norādot saiti uz attiecīgās struktūras tīmekļa vietni.

8. Latvijā spēkā esošie normatīvie akti paredz turpmāk norādīto regulējumu, kas attiecas uz pārvades tarifu noteikšanu, informācijas publicēšanu tarifu noteikšanas procesa ietvaros un informācijas publicēšanu saistībā ar pārvades sistēmas tehniskajiem raksturlielumiem.
- 8.1. Saskaņā ar Likuma 9.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu Regulators nosaka tarifu aprēķināšanas metodiku un nosaka tarifus, ja nozares speciālie likumi neparedz citu tarifu noteikšanas kārtību.
- 8.2. Atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹ daļai sistēmas operatori sniedz pārvades pakalpojumus par Regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar Regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta Regulatora atļauja.
- 8.3. Regulatora 2017.gada 16.novembra lēmuma Nr.1/29 “Noteikumi par iepazīšanos ar tarifa projektu” (turpmāk – Noteikumi) 2. un 3.punkts nosaka PSO pienākumu, publicējot informāciju par iesniegto tarifu projektu, norādīt tajā piedāvātās izmaiņas, spēkā esošo tarifu un piedāvāto tarifu (palielinājuma vai samazinājuma) salīdzinājumu, piedāvāto tarifu spēkā stāšanās datumu un tarifu izmaiņu pamatojumu.
- 8.4. No Likuma 21.panta otrās daļas un Noteikumu 1.3.apakšpunkta izriet, ka lietotāji var iesniegt savus priekšlikumus un ieteikumus par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja tarifu projektu vai noteikto (piedāvāto) tarifu gan Regulatoram, gan sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam.
- 8.5. Likuma 19.panta otrā daļa noteic, ka Regulators izvērtē sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja iesniegto noteiktā kārtībā aprēķināto tarifu projektu un tarifu aprēķina projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu. Regulators var uzdot sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam veikt tarifu projekta pārrēķinu.
- 8.6. Noteikumu 11.punkts noteic, ka Regulators pēc nepieciešamības rīko uzklauššanas sanāksmi par tarifa projektu vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja noteikto (piedāvāto) tarifu. Savukārt Noteikumu 14.punkts paredz, ka Regulators, vērtējot tarifa projektu vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja noteikto (piedāvāto) tarifu, izvērtē lietotāju priekšlikumus un ieteikumus.

- 8.7. Regulatora 2017.gada 13.aprīļa lēmuma Nr.1/16 “Dabaszāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi” 9.1.apakšpunkts un 23.punkts noteic PSO pienākumu aprēķināt un publicēt jaudu atbilstoši šiem noteikumiem, kā arī aprēķināt un publicēt savā tīmekļa vietnē tehnisko jaudu, pieejamo jaudu un rezervēto atslēdzamo jaudu attiecīgajam laika periodam atbilstoši šiem noteikumiem. PSO jaudas aprēķinā izmanto atbilstošos iepriekšējo periodu vēsturiskos datus, dabaszāzes infrastruktūras izmaiņas, plānotos uzturēšanas darbus un jaudu rezervēšanas dinamiku katrā ieejas punktā un izejas punktā.
9. AS “Conexus Baltic Grid” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2017.gada 21.decembra sēdē nepiedalījās. AS “Conexus Baltic Grid” 2017.gada 20.decembra elektroniskajā sūtījumā norādīja, ka tai nav iebildumu pret sagatavoto lēmuma projektu.

Regulators secina

1. Ievērojot, ka Regula Nr.2017/460 uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā arī šā lēmuma konstatējošās daļas 7.punktā noteikto, Regulatoram ir jānoteic pienākumu sadalījums starp Regulatoru un AS “Conexus Baltic Grid” attiecībā uz Regulas Nr.2017/460 5.panta 1.punktā, 26.panta 1., 3. un 4.punktā, 27.panta 1.punktā, 29.pantā un 30.pantā noteiktajiem pienākumiem rīkot periodiskas apspriešanas, publicēt noteiktu informāciju un nosūtīt informāciju ACER.
2. Regulas 5.panta 1.punkts paredz izmaksu sadalījuma novērtējuma sagatavošanu, kas jāpublicē 26.pantā minētās galīgās apspriešanas ietvaros. Minētais izmaksu sadalījuma novērtējums un galīgās apspriešanas rīkošana ir cieši saistīta ar valstu regulatīvo iestāžu pienākumu apstiprināt metodiku, ko izmanto, lai aprēķinātu vai paredzētu noteikumus un nosacījumus attiecībā uz pieslēgumu un piekļuvi valsts tīkliem, tostarp pārvades un sadales tarifiem.¹ Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka Regulas Nr.2017/460 5.panta 1.punktā, 26.panta 1. un 4.punktā noteiktie informācijas publicēšanas pienākumi ir savstarpēji saistīti ar tiem pienākumiem, kas Regulatoram ir noteikti nacionālajos normatīvajos aktos saistībā ar tarifu aprēķināšanas metodikas un tarifu noteikšanu (šā lēmuma konstatējošās daļas 8.1. un 8.2.apakšpunkts), tarifu projektu izvērtēšanu (šā lēmuma konstatējošās daļas 8.5.apakšpunkts), kā arī uzklaušanās sanāksmes rīkošanu un lietotāju saņemto priekšlikumu un ieteikumu izvērtēšanu (šā lēmuma konstatējošās daļas 8.4. un 8.6.apakšpunkts), Regulators uzskata par lietderīgu un pamatotu noteikt, ka pienākumus, kas noteikti Regulas Nr.2017/460 5.panta 1.punktā un 26.panta 1. un 4.punktā, īsteno Regulators.
Attiecīgi Regulators kā atbildīgais par Regulas Nr.2017/460 26.panta 1. un 4.punktā noteikto periodisko apspriešanu publicēs apspriešanā saņemtās atbildes un to kopsavilkumu atbilstoši Regulas Nr.2017/460 26.panta 3.punktam, kā arī pārsūtīs galīgās apspriešanas dokumentus ACER atbilstoši Regulas Nr.2017/460 27.panta 1.punktam.
3. Ievērojot Pārvades noteikumu 9.1.apakšpunkta un 23.punkta AS “Conexus Baltic Grid” noteiktos pienākumus aprēķināt un publicēt jaudu attiecīgajam laika periodam (šā lēmuma konstatējošās daļas 8.7.apakšpunkts) un Noteikumu 2. un 3.punktā noteikto AS “Conexus Baltic Grid” pienākumu publicēt noteiktu informāciju par tarifu projektu (šā lēmuma konstatējošās daļas 8.3.apakšpunkts), Regulators secina, ka Regulas Nr.2017/460 29. un 30.pantā noteiktajai informācijai, kas jāpublicē pirms ikgadējās gada jaudas izsoles un pirms tarifu perioda sākuma, ir jābūt AS “Conexus Baltic Grid” rīcībā. Ievērojot minēto, kā arī to, ka Regulas 29. un 30.pantā noteiktā informācija jāpublicē saskaņā ar Regulas Nr.2017/460 32.pantu, proti, ENTSOG izveidotajā Savienības mēroga centrālajā platformā (šā lēmuma konstatējošās daļas 7.4. un 7.5.apakšpunkts) norādot saiti uz

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabaszāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu 41.panta 6.punkta a) apakšpunkts.

attiecīgās struktūras tīmekļa vietni, savukārt AS “Conexus Baltic Grid” ir novērotājs ENTSO (šā lēmuma konstatējošās daļas 4.punkts), Regulators uzskata par lietderīgu noteikt, ka Regulas Nr.2017/460 29. un 30.pantā noteikto prasību attiecībā uz informācijas publicēšanu pirms ikgadējās gada jaudas izsoles un pirms tarifu perioda sākuma ievērošanu nodrošina AS “Conexus Baltic Grid”.

Nemot vērā Enerģētikas likuma 111.panta pirmo daļu, 112.panta 8., 9. un 16.punktu, Regulatora 2017.gada 16.novembra lēmuma Nr.1/29 “Noteikumi par iepazīšanos ar tarifa projektu” 2. un 3.punktu, Regulatora 2017.gada 13.aprīļa lēmuma Nr.1/16 “Dabagāzes pārvades sistēmas lietošanas noteikumi” 9.1.apakšpunktu un 23.punktu, Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Regulas Nr.715/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabagāzes pārvades tīkliem un par Regulas Nr.1775/2005 atcelšanu I pielikuma 3.1.1.punkta 1.apakšpunkta h) punktu, pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas Nr.2017/460, ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām, 5.panta 1.punktu, 26.panta 1. un 3.punktu, 27.panta 1.punktu, 29.pantu, 30.panta 1.punktu un 31.pantu,

padome nolemj:

noteikt AS “Conexus Baltic Grid” pienākumu publicēt Eiropas Komisijas 2017.gada 16.marta Regulas Nr.2017/460, ar ko izveido tīkla kodeksu par harmonizētām gāzes pārvades tarifu struktūrām, 29. un 30.pantā noteikto informāciju atbilstoši Regulas Nr.2017/460 31.pantā noteiktajam.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R.Irkliis